

1097 1. Beh. af Lovf. om Uff. af nogle det nebl. fgl. Skole- og Seminarium i Lyngby tilh. Giend. 1098

omtalte, at vi jo allerede i længere Tid havde refereret til denne Bei, og at der nu pludselig skulde være opstaaet en Omhed overfor en saadan Anvendelse af Sorø Akademies Midler o. s. v. Jeg maa dog bemærke, at, som det allerede er antydnet af den ærede Ordfører, den Bei, der nu ff lde betrædes ved at sælge Seminariefondens Giendele, realisere Seminariefondens Aktiver til ordel for Statskassen, og derved gjøre Sorø Akademies Tilskud til Seminariefonden større, er hidtil ikke betraadt, i det Mindste ikke mig bekendt. Der findes paa Seminariefondens Indtægtsliste i Aarenes Løb mange Indtægtsposter, som jo utvivlsomt hidrøre fra Realisationer, men hvorom nærmere Oplysninger kun kunne faas af ubefølgelige Akter end det egentlige Statsregnskab; men der findes dog i Anmærkningerne til Statsregnskabet af og til Poster, som angaa Realisationer af Seminariefonden tilhørende Aktiver. Der findes f. Ex. i 1858—59 en Sum tagen til Indtagt, hidrørende fra Salget af et Fæstehus paa Gøbfet, i 1860—61 en Sum for solgte Materialier og Inventariebele, i 1865—66 Resten af Kjøbesummen for en Fæstegaard o. s. v. Men jeg skal fremhæve den sidste store Realisation, som fandt Sted i 1869—70, og hvorved al den Kapitalformue, som direkte tilhørte Seminariefonden, blev realiseret, medens kun den Kapital, der eiedes af de Seminariefondens tilhørende Kirker, bleve tilbage. Da denne Realisation foregik, faldt det virkelig Ingen ind at realisere disse Aktiver, der vel udgjorde hened en 40,000 Rd., til Fordel for Statskassen, ligesaa lidt som det hidtil har fundet Rigsdagens Billigelse at realisere andre af Seminariets Giendele til Fordel for Statskassen. Altsaa den Bei, vi her skulde betræde, er ganske ny og har virkelig intet Præcedens. For mit Vedkommende kan jeg heller ikke stemme for, at vi nu skulde betræde denne Bei, efterhaanden forbruge Seminariefondens Midler og lade Sorø Akademi afholde saa meget Mere til en Klasse af Udgifter, der dog utvivlsomt maa anses for at vedkomme et egentligt Statsformaal, nemlig Uddannelsen af Almueskolebørn. Med samme Høje, hvormed man kunde gaa til at realisere de her omspurte Aktiver til Fordel for Statskassen, med samme Høje kunde man inddrage alle de øvrige separate Fonds, sælge Gøbfet under Viborg Stift, hensesatte Forpagtningsafgiften af Valles Lærebog under Domænerne, eller hvor man nu vilde anbringe den; men jeg tror, at der er Grund til, at Landstinget ikke giver sin Billigelse til at betræde denne, vistnok ogsaa for de andre separate

Fonds, men i alt Fald for Seminariefondens Vedkommende ganske nye Bei.

Oyeblik: Den ærede 4de Landstingsmand for 3die Kreds (S. Andersen) udtalte, at den Gang denne Sag var til Forhandling i Folkethinget, blev der stillet det Spørgsmaal til den høitærede Kultusminister, hvor Pengene skulde gaa hen, og der blev da svaret af den høitærede Minister, at de skulde gaa i Statskassen. Om jeg end har læst denne Sag i Folkethingstidenden, saa tør jeg dog ikke selv garantere for Rigtigheden deraf, men da det ikke er blevet modsagt af den ærede Minister, anser jeg det for givet, at det er nøiagtigt saaledes, som den ærede Landstingsmand har udtalt. Nu er det under denne Forhandling fra alle Sider blevet erkjendt, at den Sag, hvorom det dreier sig, er ubetydelig, og at det kun er Principet, vi her forsøgte, og dertil kommer endnu, at det jo synes, som om det ærede Udvalg og den ærede Minister ingenlunde fra Begyndelsen af, hvad jeg troede, have været enige, idet den ærede Minister jo ikke vil gaa ind paa dette Endringsforslag, som jeg falder det her foreliggende Lovforslag om, at Pengene skulle indbetales i Seminariefonden. Det er kun et Principspørgsmaal, der tales om, og det er et Princip, hvori jeg er fuldkommen enig; men det forekommer mig, at Principet er tilstrækkelig hævdet gjennem den Forhandling, der nu har fundet Sted her; Landstingets Anskuelse om, hvorledes der bør forholdes mellem de separate Fonds og Statskassen, er derved tilstrækkelig udtalt. Naar der nu paa et tidligere Stadium af Sagen er begaaet en Uagtsomhed — ja, jeg vil nødig betegne det saaledes, men naar der fra Regjeringens Side er erklæret, at denne ubetydelige Sum skal gaa ind i Statskassen, saa forekommer det mig, at Principet er det verb, at gjøre saa mange Ophævelser over en saadan Bagatel. Nu er det tilstrækkelig tydelig udtalt, at Landstinget ikke billiger denne Fremgangsmaade, men af Hensyn til hvad der tidligere er passeret og navnlig udtalt fra Regjeringens Side, kan man lade Sagen passere. Saaledes stiller Sagen sig for mig, og naar jeg har tilladt mig at udtale dette, er det nærmest for at vise, af hvilke Grunde jeg, skjøndt jeg stemte for Sagens Standning, dog ikke vil stemme for, at den gaar videre. Det forekommer mig, at naar vi nu have udtalt, hvad vi anse for det Principrigtige, og hvorledes man kunde ønske, at Sagen maatte have stillet sig, bør man af Hensyn til, hvad